

Moedet den 3dje Oktober.

^{363/87.} I Sagen angaaende Udvidelsen af den nye Kirkegaard — se senest Mødet den 29de August — var der fra Aarhus Stiftsøvrighed modtaget en Kommunitation af følgende Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 10de f. M.:

„Efter at have brevvevlet med Justitsministeriet i Anledning af det med Hr. Stiftamtmandens og Deres Højærværdigheds behagelige Skrivelse af 10de Januar d. A. hertil indkomne Andragende, hvori Aarhus Byraad blandt andet anholdt om Tilladelse til at udvide Byens nye Kirkegaard imod Syd med et større Stykke af de Aarhus Kjøbstadskommune tilhørende, paa det hoslagt tilbagefølgende Kort nærmere betegnede Jordlodder Nr. 39—41 af Aarhus Kjøbstads Grund i umiddelbar Forbindelse med den nuværende Kirkegaard, skulde Ministeriet tjenstligst melde til behagelig Efterretning og videre Besjendtgjørelse, at der ikke findes noget imod den ansøgte Udvidelse at erindre, naar der i Henhold til den paa Justitsministeriets Foranledning af Byhuset over gamle Aarhus og Randers Amter afgivne Erklæring, hvoraaf en Afskrift vedlægges, finder Beplantning Sted af det udgravede Terræn, og de i Slutningen af Byhusets Skrivelse nævnte Foranstaltninger til Sikkerhed for næboende udføres og overholdes.“

Da Byraadet formenter ikke at kunne gaa ind paa Sagens Afgjørelse paa de i foranstaaende Skrivelse omhandlede Vilkaar, besluttede man at indgive en Forestilling herimod i Henhold til de Udtalelser, der vare faldne under Sagens Drøftelse.

Denne Forestilling blev afgiven ved en Skrivelse til Aarhus Stiftsøvrighed af 7de Oktober 1889, der er saalydende:

„I behagelig Skrivelse af 27de f. M. har Stiftsøvrigheden kommunikeret Byraadet en Skrivelse af 10de August d. A., hvori Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet giver Samtykke til, at Byens nye Kirkegaard maa udvides imod Syd med et større Stykke af den Kommunes tilhørende, paa det hoslagte tilbagefølgende Kort nærmere betegnede Jordlodder Nr. 39—41, naar der finder Beplantning Sted af det Syd for det paagjældende Areal liggende

udgravebe Terræn og iøvrigt paa Betingelse af, at ingen Brønd maa graves i Terrænet, men at alle de Boliger, som opføres der, skulle forsynes med Vand fra Vandværket.

I denne Anledning skulde man ikke undlade at bemærke, at medens der, som berørt i Byraadets Skrivelse af 19de Oktober f. A., fra Byraadets Side intet har været at erindre imod den sidst anførte Betingelse, vil en Beplantning af det udgravebe Terræn gjøre det umuligt at anvende det paa den Maade, Byraadet har tænkt sig. Som anført i Byraadets ovennævnte Skrivelse, har det været Hensigten at beplante ca. 1 Td. Land Ehd for det Areal, der paatænkes anvendt til Begravelsesplads, altsaa beplante omtrent hele det Areal af Lod Nr. 41, som er tilbage fra Udgravningen, medens selve Udgravningen med Undtagelse af Straaningen ikke tænkes beplantet, hvorimod en Del af den, nemlig den Del, der ligger op til det Areal af Lod Nr. 41, der skulde danne Plantning om Kirkegaarden, skulde udlægges til en offentlig Gade eller Boulevard i en Brede af 60 Fod og Resten agtedes bortsolgt til Byggeparceller, saafremt Indenrigsministeriet i sin Tid maatte give sin Tilladelse dertil. Man har paa vedlagte Kort ladet den ommeldte Gade eller Boulevard indlægge og betegnet den Del af Udgravningen, som tænkes anvendt til Byggeparceller m m. Fra disse Parceller vilde der til Kirkegaarden blive i den vestlige Ende ca. 250 Fod og i den østlige ca. 420 Fod.

Som det behagelig vil erindres, har Aarhus Sundhedskommission i sin med Byraadets ovennævnte Skrivelse fremsendte Erklæring af 26de Septbr. f. A. heller ikke forlangt mere, end at den den udvidede Kirkegaard nærmest liggende Del af Udgravningen ikke maatte bebygges, og det har ikke været Byraadets Mening at gaa videre end Sundhedskommissionen forlangte, hvorved bemærkes, at denne Mening maatte i Byraadets ovennævnte Skrivelse burde være bestemtere præciseret.

Den omhandlede Del af Udgravningen, der agtes anvendt til Byggeparceller, repræsentere en saa betydelig Værdi, at en Udvidelse af Kirkegaarden med dette Areal udlagt til Beplantning vilde i Forhold til det Areal, der vilde indvindes til Begravelsespladser, blive saa kostbar, at Byraadet

ikke vil kunne forsvare at træffe en saadan Disposition, hvorimod man, saafremt denne Betingelse fastholdes, maatte opgive Udvidelsen paa det paatænkte Sted, som iøvrigt anbefaler sig i flere Henseender dertil.

Idet man endnu skal bemærke, at da den nuværende Kirkegaard i 1876 blev anlagt, stillede der næppe saa strenge Fordringer til Afstanden fra bebygget Grund, og at Opfyldelsen af disse Fordringer i høj Grad vil vanskeliggøre Tilvejebringelsen af Begravelsesplads, tillader man sig at anmode Stiftsøvrigheden om at henstille til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, om dette ikke gunstigt maatte kunne frasælde det ovennævnte Forlangende om Beplantning af den omhandlede Udgravning, og at den i Henseende til Udgravningens Anvendelse stillede Betingelse for Kirkegaardens Udvidelse indskrænkes dertil, at den Del af Udgravningen, som ligger nærmest den paatænkte Udvidelse, ikke anvendes til Bebyggelse, og at iøvrigt Ministeriets Betingelser angaaende Forbud mod Brøndgravning og angaaende Vandledning fra Vandværket overholdes."

179/89. I Sagen angaaende Optagelsen af et nyt større Laan — se senest Mødet den 17de Juni — var der under 16de f. M. fra Aarhus Stiftamt modtaget en Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 13de d. M., hvorved der meddeles Samtykke til Laanets Optagelse:

„I det med Amtets behagelige Skrivelse af 9de ds. hertil indkomne Andragende har Aarhus Byraad meddelt, at det vil være nødvendigt, at der optages et større fast Laan til Gjennemførelse af efternævnte Foretagender, nemlig:

1. Til Fuldførelse af Kasernebygninger, hvortil efter den med Krigsbestyrelsen den 10de—14de Maj 1887 afsluttede Overenskomst skal anvendes 543,200 Kr., hvoraf er tilvejebragt ved et af Indtægteringsfonden ydet Laan 343,200 Kr. 200,000 Kr.
2. Til Opførelse af en ny Borgerfole 139,700 —
3. Til Opførelse af et nyt Sygehus med dertil hørende Grund ca. 300,000 —
4. Til Udvidelse af Gasværket ca. 50,000 —

Overføres . . . 689,700 Kr.

5. Til Udvidelse af Musæet, hvortil af Statskassen er tilsagt et Tilskud af 25,000 Kr., imod at et lignende Beløb tilskydes andetsteds fra	12,500 —
6. Til Ordningen af Forholdene ved Bispetorvet og sammes Brolægning	17,500 —
7. Til Opførelse af en Overlærerbolig ved de søndre Bytjoler og Omdannelse af den tidligere Overlærerbolig til Klasseværelser ca.	25,100 —
8. Til den ved Ministeriets Skrivelse af 10de Juni f. A. tilladte Inddæmning ved Artilleriets gamle Ridehus	5,500 —
9. Til Anlæg af en Kloak fra Læssøgade til Havet for at formindske Kloaktilløbet til Aaen	15,000 —
10. Til Dækning af det ved Ministeriets Skrivelse af 10de Januar d. A. tilladte i Aarhus Privatbank optagne midlertidige Laan	14,700 —
11. Til Havnekassen til delvis Dækning af Udgifterne ved Opførelsen af et Havnepathus	220,000 —

1,000,000 Kr.

Som Følge heraf har Byraadet anholdt om Ministeriets Samtykke til paa Aarhus Kommunes og Havnevæsens Vegne at optage et Laan paa 1,000,000 Kr. blandt andet paa Vilkaar, at Laanet i de første 15 Aar afdrages og forrentes med $4\frac{1}{2}$ % og derefter aarlig med 6 % af Laanets oprindelige Beløb, saaledes at $3\frac{7}{8}$ % beregnes som Rente og Resten som Afdrag.

I denne Anledning skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Beskjendtgjørelse tjenstligst melde, at det saaledes begjærte Samtykke herved meddeles.

Iøvrigt tilføjes, at det af Amtet maatte paases, at Byraadet i sin Tid, saa snart se kan, aflægger og gennem Amtet hertil indsender detailleret Beretning om det stedsfundne Forbrug af Laanesummen, af hvilken selvfølgelig ingen Del kan anvendes i andre Djemed end de, hvortil Laanets Op-

tagelse er tilladt, og altsaa heller ikke til Bestribelse af Kommunens løbende Udgifter, hvorimod mulig overflødende Dele af Laanesummen blive at inddrage henholdsvis under Kjøbstadkommunens eller Havnekassens Kapitalformue eller at anvende til ekstraordinær Afbetaling paa Gjæld."

Toges til Efterretning.

Formanden meddelte derhos, at der for Tiden habes Brug for ca. 300,000 Kroner af Laanet, hvilket Beløb Kasse- og Regnskabsudvalget derfor havde fordret udbetalt af Landmandsbanken, i hvilken Anledning han forelagde Byraadet til Under- skrift 3 enslydende Obligationer, hver udstedt for 100,000 Kroner, samt en in duplo udsærdiget Deklaration imellem Byraadet og Landmandsbanken om Vilkaarene for hele Laanets Stiftelse.

De tilstedeværende Medlemmer af Byraadet underskreve de forelagte Dokumenter, som ved Omsorg af Formanden vil være at forsyne med Underskrifter af de i Dag fraværende Medlemmer, forinden de tilstilles Banken.

En af de paagjældende Obligationer samt Deklarationen ere optagne i Tillægget, Obligationen med den Tillægs- paategning, som tilførtes den i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 24de Oktober.

195/89. Fra Aarhus Stiftamt fremlagdes der Kommuni- cation af en Skrivelse af 23de f. M., hvori Indenrigsministeriet meddeler Tilladelse til, at de i Mødet den 6te Juni omhandlede Foranstaltninger til Tilvejebringelsen af en bedre Ventilation i Arresterne paa Godfolkskafernen maa foretages, imod at den Kjøbstaden tilkommende aarlige Godtgjørelse for Afgivelsen af disse Arrester forhøjes med $6\frac{1}{2}$ % af det til de ommeldte Ar- bejder medgaaende Beløb, dog ikke udover $6\frac{1}{2}$ % af 41 Kroner.

323/89. Et af Snedker A. P. Pedersen indgivet An- dragende om Tilladelse til i Stedet for Rister for Udstillings- vinduerne i Kjælderetagen i den ham tilhørende Ejendom, Nørre- gade Nr. 39, at maatte anbringe et lille let Jærnstakit med 3 Søjler og en Løbestang fandt Byraadet, da Bygningskommis- sionen ikke havde kunnet anbefale det, ikke Anledning til at bevilge.

345/89. I Anledning af det i forrige Møde indbragte Andragende om Bespisning af Børn i Børnskolerne havde Ud-

valget for Skolevæsenet i Skrivelse af 1ste d. M. htrret sig saaledes:

„Udvalget har i Mødet den 30te Septbr. forhandlet om Sagen med Overlærer Olsen, fra hvem en Betænkning medfølger. En Undersøgelse af Lokalteterne i Nordre By-skole viste, at Kjælderens er det eneste Sted, der er disponibelt i det angivne Djemed, og hvorvel den ikke egner sig saa godt dertil som Kjælderens i Søndre Drengeskole, er der dog intet til Hinder for, at der i den kan indrettes de nødvendige Lokaler til en Bospisning i Lighed med den, der fandt Sted sidste Vinter for Børn i de søndre Skoler. Betøstningen ved Kjælderens Indretning samt Anskaffelse af det nødvendige Inventar vil i Følge vedlagte Overslag blive 830 Kroner.“

Efter at Sagen foreløbig var drøftet, besluttede man forinden endelig Bestemmelse toges at indhente Skolekommissionens Erklæring. (Se Mødet den 17de Oktober.)

^{353/89.} Efter Indstilling af det i forrige Møde nedsatte Udvalg besluttede Byraadet at udpege fhv. Boghandler A. Levin som den, man vilde vælge til den ledige Bestilling som Retsvidne her i Kjøbstaden, idet man dog, forinden Valget endelig finder Sted, vedtog at indhente Byfogdens Erklæring.

(Se næste Møde.)

^{362/89.} Paa Foranledning af en fra vedkommende Gjere derom fremsat Anmodning havde Udvalget for Brolægningsvæsenet i Skrivelse af 25de f. M. indstillet, at den vestre Del af St. Paulsgade, nemlig fra Grænsen i Vest til Hjørnet af Læge Bøhls's Ejendom, anlægges i Henhold til Byraadets Beskjendtgjørelse af 17de August 1885 (Mødet den 6te f. M.), dog saaledes at Renten sættes til 4 % aarlig. Betøstningen herved vil efter Overslag af Stadsingeniøren beløbe sig til 1800 Kroner.

Efter at denne Sag var drøftet, blev den udsat til næste Møde.

^{369/89.} Med en Skrivelse fra Aarhus Stiftamt af 27de f. M. var der modtaget et Aftryk af Indenrigsministeriets Cirkulære Nr. 208 af 16de September 1889 med dermed fulgte Exemplarer af et Skema, der skal bruges ved Udarbejdelsen af Forslag til de nye Taxter for Benyttelsen af Havne og Broer, der til den 1ste April 1890 skulle afløse de nugældende Taxter,

hvilket Skema med Bilag man besluttede at tilstille Udvalget for Høvedvæsenet til Erklæring. (Se Mødet den 5te Decbr.)

^{370/89.} En fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred modtagen Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 23de f. M., hvori der forlanges Erklæring meddelt om Forholdet imellem Antallet af det fast ansatte Lærerpersonale og Antallet af Time- lærere og Timelærereinder her i Kommunen, besluttede man at tilstille Skolekommissionen til Betænkning.

^{372/89.} Et fra 7 Patrouillebetjente fremkommet Andragende om, at det paa Konto V 1 a i Budgettet for indeværende Aar optagne Beløb af 400 Kr. til Forbedring af Patrouillebetjentens, navnlig de ældres Lønning, nu maatte blive fordelt, besluttede man at tilstille Politimesteren med Anmodning om at udtale sig om, hvorledes Fordelingen imellem Betjentene efter hans Skøn burde finde Sted. (Se Mødet den 17de Oktober.)

^{373/89.} Fra Udvalget for Skolevæsenet var der modtaget følgende Indstilling af 1ste d. M.:

„For 3 Fjerdedele af indeværende Aar er der af det ærede Byraad bevilget indtil 600 Kr. til Understøttelse for den bestaaende private Skole paa Reginehøj. Da de Forhold, som bevirkede, at Udvalget i sin Tid troede at burde andrage om en saadan Bevilling, nemlig den lange Skolevej for de mindre Børn og Nordre Byskoles Mangel paa Plads, fremdeles ville være til Stede i det følgende Aar, vil man tillade sig at indstille, at der for 1890 bevilges et Beløb af 860 Kr. i samme Djemed og paa samme Vilkaar, som ere knyttede til Bevillingen for indeværende Aar, nemlig at Beløbet bevilges til „Udvalget for Reginehøjs Fremme“ og udbetales efterhaanden til detses Formand, Gartner H. Nielsen;

at Skolen forpligtes til kun at optage Elever under 10 Aar, og at den underkastes samme Tilsyn og Kontrol (f. Ex. med Hensyn til Skoleforsømmelser) som Kommunens offentlige Skoler.“

Byraadet tiltraadte dette Forslag, hvorefter man vedtog at tilstille Budgetudvalget Sagen til Optagelse i Budgettet for næste Aar.

³⁷⁴/₈₉. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet i Strivelse af 1ste d. M. vedtog man at fordele det paa Konto IV 1 a 5 i Budgettet for indværende Aar „til Fordeling imellem de fast ansatte Lærere“ optagne Beløb af 200 Kroner imellem Lærerne Jagerslev og Pape med Halvdelen til hver.

³⁷⁶/₈₉. Efter at Bestillingen som Forvalter ved Sygehuset i Medfør af Byraadets Beslutning i Mødet den 12te September d. A. under Sag Nr. ³⁰⁴/₈₉ ved Bekjendtgjørelse af 14de s. M. var opslaaet ledig fra Oktober Flyttedag d. A. at regne med Tilkjendegivelse af, at der med Bestillingen foruden fri Bolig, frit Brændsel og for Tiden Benyttelsen af et Stykke Havejord er forbunden en aarlig Lønning af 700 Kroner, samt at den eventuelt ansatte vil have at finde sig i de Forandringer, som en Omordning af den med Bestillingen forbundne Virksomhed og den samme tillagte Lønning maatte medføre, havde der om samme meldt sig 37 Ansøgere, af hvilke Udvalget for Sygehuset havde henledet Opmærksomheden paa 2, medens det dog særligt havde anbefalet, at af disse Stabssergent Søren Wormslev blev tildelt Bestillingen.

. Byraadet valgte Stabssergent Wormslev, der ved Meddelelsen om den fete Ansættelse vil være at tilkjendegive, at han maa underkaste sig de Bestemmelser, som Byraadet eventuelt maatte træffe angaaende Alderdomsforsørgelse af Kommunens Bestillingsmænd.

³⁷⁷/₈₉. Et fra Aarhus Plejeforening under 1ste d. M. fremkommet Andragende om; at det Foreningen ved Budgettet for indværende Aar ydede Beløb af 400 Kr. ogsaa maatte blive den bevilget for 1890 eller om muligt en større Understøttelse tilstaaet Foreningen, blev henvist til Budgetudvalget.

Moedet den 17de Oktober.

³²⁸/₈₇ — 1. — Efter derom fra Udvalget for Opførelsen af den nye Borgerkole i Strivelse af 15de d. M. foreliggende Indstilling antog Byraadet følgende Licitationstilbud paa Levering af Inventar til Skolebygningen, nemlig: